

CARTA PROGRAMÀTICA DEL CONSORCI DE LES GAVARRES

PREÀMBUL

Les Gavarres han estat declarades Espai d'Interès Natural pel Govern de la Generalitat de Catalunya, a través del Decret 328/1992, de 14 de desembre, pel qual s'aprova el Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN).

Aquesta Carta Programàtica vol expressar la voluntat de protegir i de desenvolupar l'espai de les Gavarres. Una voluntat que es fonamenta en la responsabilitat dels gestors públics i en la col.laboració i la participació dels ciutadans.

1. OBJECTE

1.1. La Carta Programàtica del Consorci de les Gavarres té per objecte definir i codificar els principis generals d'actuació que han de seguir els òrgans de l'esmentat ens. Aquests principis són: la preservació i la revalorització del patrimoni del massís de les Gavarres i la promoció del desenvolupament de les activitats econòmiques i educatives que siguin compatibles amb les funcions que compleix el massís de les Gavarres.

1.2. La Carta és aprovada pel Consell Plenari. Ha de ser acceptada per cada nou membre del Consorci.

1.3. Els objectius del Consorci s'orientaran en quatre grans eixos:

- a) Protecció, restauració i millora del patrimoni natural i cultural de les Gavarres.
- b) Desenvolupament local que millori les condicions de vida de la població vinculada al massís, basat entre d'altres en l'aprofitament sostenible dels recursos naturals.
- c) Ordenació dels usos de lleure.
- d) Foment de l'educació ambiental i la recerca científica.

2. CRITERIS DE FUNCIONAMENT

2.1. El Consorci de les Gavarres actuarà com a entitat autònoma i alhora com a ens de coordinació entre les administracions pel que respecta a l'àrea del massís de les Gavarres. Fruit d'aquesta premissa, el Consorci podrà:

- a) Coordinar les administracions que tenen competències en els recursos (Direcció General de Medi Natural, Departament de Medi Ambient, Junta d'Aigües...) amb les administracions locals que tenen competències urbanístiques i de control territorial.
- b) Mantenir l'autonomia local en la intervenció sobre el propi territori, alhora que li ofereix la seva col.laboració i s'estableix una coordinació amb altres ens locals per a la solució de problemes comuns o semblants.
- c) Integrar associacions i fundacions sense ànim de lucre que comparteixin els mateixos objectius i puguin contribuir al finançament de les seves activitats.

2.2. El Consorci procurarà associar les seves reflexions i iniciatives a les dels propietaris i a totes les altres persones interessades en la salvaguarda o en el desenvolupament de les Gavarres. El Consorci mantindrà un contacte constant tant amb els propietaris com amb les associacions amb àmbit d'actuació

a les Gavarres, els centres excursionistes i les entitats culturals i recreatives, per rebre suggeriments sobre com millorar la gestió dels recursos i l'ordenació dels diferents usos.

2.3. El Consorci ha de ser el símbol de l'Espai Natural de les Gavarres. Per aquest motiu, el seu logotip i la "marca" Gavarres podran ésser utilitzats per les persones físiques o jurídiques, mitjançant un conveni, per promocionar les seves activitats o produccions. Es farà un control estricte de l'ús d'aquest símbol per tal d'evitar que pugui servir per a pràctiques que vagin en contra de l'esperit d'aquesta Carta.

2.4. L'Espai estarà obert al treball voluntari de totes les persones i entitats que desitgin col.laborar en el manteniment, la neteja, la restauració, la senyalització o la vigilància i crearà un distintiu per a elles. Es proposarà la incorporació a una xarxa de vigilants honoraris els pagesos de la zona i altres persones coneixedores del territori.

3. ORDENACIÓ, LÍMITS I ACCESSIBILITAT

3.1. El perímetre de l'Espai i també els seus itineraris, les entrades i les fites principals seran senyalitzats. El Consorci tindrà cura d'harmonitzar aquesta senyalització i que el seu disseny respongui a criteris estètics i culturals adequats a les finalitats de l'espai.

3.2. Es vetllarà perquè els camins i les vies públiques es mantinguin en bon estat.

3.3. Es vetllarà perquè les propietats i els conreus siguin respectats. Si s'escau, el Consorci establirà convenis amb els propietaris particulars, per tal de regular l'accés del públic en aquelles àrees o indrets que es considerin d'interès.

3.4. La xarxa viària serà complementada, en allò que sigui indispensable, per tal de millorar la lluita contra els incendis forestals, l'accés dels propietaris a les seves finques i l'explotació forestal.

3.5. Els objectius que pretén la declaració de l'Espai Natural de les Gavarres es poden veure amenaçats si en la seva zona d'influència immediata es desenvolupen processos territorials descontrolats o dominats per l'especulació del sòl. Per aquest motiu, s'instarà les administracions responsables a mantenir en aquesta zona els nivells adequats de planejament i disciplina urbanística.

3.6. L'ordenació de l'Espai es farà amb un planejament especial que promourà la Generalitat, o per encàrrec seu el Consorci, el qual vetllarà perquè aquell sigui respectat amb les modificacions del planejament urbanístic que facin els municipis en l'Espai Natural.

4. ACCIÓ PROTECTORA I DE MILLORA

4.1. L'ordenació dels usos en l'Espai s'establirà mitjançant el planejament especial.

4.2. El Consorci vigilarà que siguin respectades també les diferents normatives sectorials que regulen aspectes concrets de les activitats productives i recreatives rellevants a l'efecte de protecció.

4.3. El Consorci estimularà totes les administracions públiques a incloure en els seus pressupostos partides destinades a la realització d'obres d'infraestructura i de restauració del patrimoni ecològic, paisatgístic i cultural, a la prestació de serveis de vigilància, de neteja, de difusió dels objectius de l'Espai i a la concessió d'ajuts a les empreses i als propietaris vinculats a les Gavarres.

4.4. A l'Espai es procurarà disposar d'àrees de propietat pública, ja sigui mitjançant la seva compra o per acceptació de donacions, herències, llegats o cessions.

4.5.- L'acció protectora es dirigirà als temes següents, relacionats a títol orientatiu:

- a) Conservació de l'activitat forestal. Millora de la gestió forestal. Promoció dels plans tècnics de gestió i millora forestals (PTGMF).

- b) Prevenció d'incendis forestals. Promoció de les agrupacions de defensa forestal (ADF). Promoció dels plans de prevenció d'incendis.
- c) Seguiment dels estudis d'impacte ambiental i de la seva efectiva aplicació.
- d) Preservació de varietats autòctones de plantes i fruiters.
- e) Conservació del patrimoni etnològic i cultural.

5. DESENVOLUPAMENT LOCAL

5.1. L'Espai Natural de les Gavarres és alhora un projecte de protecció i de desenvolupament; per això, seran estimulades les activitats vinculades a l'explotació dels seus recursos i que ofereixin possibilitats de guanyar-se la vida als ciutadans, sempre que no suposin la degradació o l'empobriment dels valors de l'Espai. Aquestes activitats han d'ajudar, també, a estabilitzar un nivell de població en el territori protegit. Les activitats lligades a l'explotació agrícola i forestal tindran una atenció preferent.

5.2. L'Espai Natural de les Gavarres pot representar un enriquiment de l'oferta turística dels municipis que hi aporten una part del seu terme, però també de la Costa Brava i del conjunt de les comarques gironines. Per això, la seva creació, manteniment i millora té un abast regional que s'ha de preveure en els plans d'actuació dels organismes competents i de la indústria turística. El Consorci procurarà que els nostres visitants puguin, per mitjà de l'Espai, conèixer més a fons el país, la seva cultura i les seves tradicions.

5.3. La creació de l'Espai Natural de les Gavarres pot generar una nova demanda d'allotjament, de restauració, de serveis personals i comercials diversos, tant a l'interior del perímetre de protecció com als pobles i ciutats de la seva zona d'influència. Cal respondre amb els criteris següents:

- Fer-la compatible amb els objectius de l'Espai.
- Ha de complementar l'economia agrària i forestal, però no substituir-la.
- Ha de contribuir a la recuperació del patrimoni cultural.

5.4. L'interès dels visitants pels productes vinculats als recursos i a la cultura d'aquest territori, ha de contribuir al naixement i a la consolidació d'una activitat artesanal.

5.5. El Consorci donarà suport a la comercialització coordinada de les activitats vinculades a les Gavarres.

5.6. El Consorci oferirà i demanarà a les administracions competents, assessorament i ajut per fomentar la creació d'empreses adreçades a l'explotació del camp, del bosc, de l'artesanía, dels serveis turístics per als visitants i d'altres oportunitats de treball.

5.7. Les activitats econòmiques lligades als sectors secundari i terciari que es beneficiïn de l'existència, de la imatge i de l'activitat de les Gavarres, han de contribuir al sosteniment del Consorci en proporció a l'esmentat benefici. Els productes i serveis derivats dels recursos de l'Espai podran utilitzar el símbol de qualitat d'aquest en la seva comercialització, per la qual cosa llurs empreses establiran amb el Consorci els convenis de què parla l'apartat 2.3.

5.8. L'acció en matèria de desenvolupament local es dirigirà als temes següents, enumerats a títol orientatiu:

- Rehabilitació de l'habitatge abandonat, principalment si és per a primeres residències.

Activació de les línies d'ajut oficial al respecte.

- Desplegament de les previsions del PEIN per a l'espai d'interès natural de les Gavarres.
- Proposta de desgravacions fiscals als propietaris que estableixin convenis de col.laboració amb el Consorci o es gestionin d'acord amb criteris d'aprofitament sostenible.
- Divulgació dels ajuts oficials i assessorament per a la seva tramitació.
- Activació dels incentius per a l'ús d'energies renovables.
- Creació d'un servei de substitució per als pagesos en cas de malaltia.
- Promoció de plans tècnics de gestió i millora forestal.
- Activació d'ajuts oficials per a la restricció de la contaminació de granges o similars.
- Creació d'un servei de guies.
- Promoció del turisme rural (residència-casa de pagès...).
- Col.laboració i coordinació de l'oferta dels equipaments turístics i de lleure.
- Elaboració i difusió de material turístic.
- Col.laboració amb les institucions turístiques de la Costa Brava.

6. ACTIVITATS RECREATIVES

6.1. L'Espai Natural de les Gavarres és un gran espai per al lleure, funció que el Consorci procurarà que continuï realitzant-se d'acord amb els usos i costums del país i que regularà allò que sigui necessari per tal que la utilització pública sigui respectuosa amb els drets de la propietat privada i no causi dany al conjunt del patrimoni de l'Espai. El Consorci convidarà les associacions, els centres excursionistes i les entitats culturals i recreatives a programar activitats que tinguin per escenari les Gavarres.

6.2. El Consorci produirà documents escrits i audiovisuals sobre l'Espai i els distribuirà entre els visitants presents o potencials i a les entitats educatives, per tal que serveixin als usuaris tradicionals, als educadors en les seves tasques i als agents turístics que treballin a la zona, a fi de fomentar l'ús recreatiu compatible amb la preservació.

6.3. L'acció per a l'ordenació dels usos recreatius es dirigirà especialment a la:

- Creació de centres d'informació i acollida en els "portals" de l'Espai.
- Coordinació d'un servei de guies.
- Promoció i gestió d'àrees recreatives.
- Inserció de la regulació de l'accés motoritzat allà on l'excés d'afluència posi en perill la preservació.
- Promoció d'aparcaments dissuasius, juntament amb les àrees recreatives, per evitar la penetració excessiva en el medi natural.
- Creació d'una Junta de Seguretat per a la vigilància de l'Espai.
- Concentració d'un servei de manteniment i neteja dels llocs més freqüentats.
- Recuperació de fonts i llocs d'interès públic.
- Col.laboració amb les celebracions o esdeveniments tradicionals.
- Instal.lació i manteniment de senyalització i punts d'informació.
- Promoció i manteniment de senders.

7. ACTIVITATS EDUCATIVES I CIENTÍFIQUES

7.1. L'Espai Natural de les Gavarres estarà al servei de les tasques educatives de les escoles i també de la creació d'una major sensibilitat social envers la necessitat de compatibilitzar, en el món d'avui, el desenvolupament econòmic amb la salvaguarda del patrimoni cultural i natural.

7.2. El Consorci prepararà itineraris per descobrir el patrimoni de les Gavarres i convidarà els centres

d'ensenyament i les entitats dedicades a l'educació a visitar i recórrer l'Espai.

7.3. Per facilitar el desenvolupament de les funcions assenyalades en els dos punts anteriors, es fomentarà la reutilització dels masos i habitatges com a refugis, albergs, cases de colònies, aules de natura, museus ecològics i altres equipaments d'interès.

7.4. L'Espai Natural de les Gavarres acordarà la realització de programes de recerca científica amb els centres d'ensenyament i d'investigació, per tal de facilitar l'experimentació científica i per millorar la gestió a partir de la innovació científica i per acollir visitants. Es promourà d'una manera especial la col.laboració científica i tècnica amb la Universitat de Girona.

7.5. L'acció en matèria educativa i científica es dirigirà especialment a:

- Creació de reserves naturals escolars.
- Promoció de camps de treball.
- Coordinació de les iniciatives i ofertes d'educació ambiental.
- Foment d'equipaments d'educació ambiental.
- Publicació de material útil per a l'educació ambiental.
- Creació d'un centre de documentació sobre les Gavarres.
- Promoció de la recerca científica i divulgació de la utilitzable per a la gestió de l'Espai i el desenvolupament de les activitats econòmiques.